

Sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej pt. *Aktualne zagadnienia odpowiedzialności cywilnej oraz dochodzenia i egzekucji roszczeń*, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, 29 XI 2024 r.

Łukasz Przysiewkowski

student WPiA UJ,

<https://orcid.org/0009-0003-2394-2447>; e-mail: lukasz.przysiewkowski@student.uj.edu.pl

I.

Dnia 29 listopada 2024 r. w Pałacu Larischa przy ul. Brackiej odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pod tytułem *Current legal issues of civil liability, pursuit of claims and enforcement* (*Aktualne zagadnienia odpowiedzialności cywilnej oraz dochodzenia i egzekucji roszczeń*). Konferencja, nad którą patronat objęło również nasze czasopismo „Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego”, została zaplanowana jako kolejne wydarzenie w ramach otwartych spotkań naukowych inicjowanych w ostatnich latach przez organizatorów. Spotkanie stanowiło okazję do rozwinięcia zagadnień poruszanych w publikacji książkowej *Prawne zagadnienia międzynarodowego obrotu cywilnego i handlowego*, wydanej w 2023 r. pod redakcją naukową organizatorów konferencji. Obrady toczyły się wokół kompleksowej problematyki związanej

z prawem materialnym, procesowym, egzekucyjnym oraz prywatnym międzynarodowym, ze szczególnym naciskiem na praktyczne aspekty poruszanych tematów. Warto zauważyć, że sprawne dochodzenie oraz egzekwowanie roszczeń stanowi element efektywnego obowiązywania prawa materialnego oraz realizacji prawa do sądu, w związku z czym temat konferencji wpisuje się w kwestie żywo dyskutowane nie tylko w Polsce, ale i w wielu państwach Europy, w tym na tle systemów prawnych, które były omawiane porównawczo, oraz państw, z których przybyła część referentów.

Konferencję otworzyli kierownicy jednostek wydziałowych będących organizatorami wydarzenia, serdecznie witając gości w murach Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dr hab. Piotr Mostowik, prof. UJ, kierownik Centrum Prawa Prywatnego Międzynarodowego UJ, powitał uczestników oraz podziękował patronom (w tym dr. Piotrowi Cybuli z Redakcji „Problemów”) oraz poprosił Dziekana o dokonanie oficjalnego otwarcia. Dr hab. Michał Kowalski, prof. UJ, prodziekan Wydziału Prawa i Administracji UJ ds. współpracy międzynarodowej, podkreślił znaczenie tytułowej problematyki dla nauki i praktyki prawa. Przy okazji skierował słowa wdzięczności za udział w konferencji zagranicznych gości, podkreślając jednocześnie, że omawiane zagadnienia – w świetle globalizacji stosunków prawnych – nabierają coraz większego znaczenia. W przywitaniu i wyjaśnieniu koncepcji i dalszego biegu obrad wziął również udział dr hab. Radosław Flejszar, prof. UJ, kierownik Zakładu Postępowania Cywilnego UJ. W dalszej kolejności omówiono szczegółową organizację konferencji, która składała się z czterech paneli tematycznych. Zachęcono też do zapoznania się z czasopismami, w tym „Problemami Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego” (których egzemplarze spotkały się z dużym zainteresowaniem).

Organizatorzy podziękowali przedstawicielom instytucji, które wsparły organizację wydarzenia, tj. Izbie Notarialnej w Krakowie, Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Krakowie, Okręgowej Radzie Adwokackiej w Krakowie, Izbie Komorniczej w Szczecinie, Izbie Komorniczej w Krakowie oraz Instytutowi Prawa Procesowego. Podziękowano też za patronat Krajowej Izby Radców Prawnych, Towarzystwu Naukowemu Procesualistów Cywilnych i Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, jak również liczne czasopismom prawniczym, wśród których należy wymienić „Przegląd Prawa Egzekucyjnego”, „Nową Currendę”, „Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego”, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego”, „Radcę Prawnego. Zeszyty Naukowe”, „Palestrę” i „Prawo w Działaniu”.

II.

Wystąpienia wygłoszone w ramach pierwszego panelu konferencji, którego moderatorem był prof. dr hab. Jacek Gołaczyński z Uniwersytetu Wrocławskiego, prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, dotyczyły aktualnych kwestii odpowiedzialności kontraktowej oraz deliktowej. Jako pierwszy zabrał głos radca prawny dr hab. Tomasz Długosz z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który przedstawił zgromadzonym referat pt. *Wybrane aspekty relacji między przedsiębiorcami i konsumentami*. W trakcie wystąpienia prelegent zwrócił szczególną uwagę na zagadnienia związane z unijną polityką ochrony konsumentów, sygnalizując wprowadzone zmiany legislacyjne w tym zakresie. Przedstawił również wyzwania, z którymi mierzy się współcześnie prawo konsumenckie, a kolejno wskazał kierunki, w których będzie rozwijać się rzeczona dziedzina.

Następny referat, pod tytułem *Odpowiedzialność cywilna i dochodzenie roszczeń – okiem praktyka*, wygłosiła adwokat dr Barbara Jelonek-Jarco (Uniwersytet Jagielloński). Na wstępie podkreśliła potrzebę organizowania konferencji prawniczych, które stanowią forum konfrontowania dogmatycznych rozważań z codzienną praktyką. Z perspektywy osoby wykonującej jeden z zawodów prawniczych przedstawiła czynniki, które wpływają na efektywność postępowania sądowego. Prelegentka wskazała również trudności, z którymi można spotkać się na poszczególnych etapach procedowania sprawy. Podkreśliła także znaczenie alternatywnych metod rozwiązywania sporów, które mogą stanowić remedium na przewlekłość postępowań.

W wystąpieniu pt. *Nadmierne zadłużenie a szkoda z tytułu utraty wartości przedsiębiorstwa* prof. UEK dr hab. Joanna Wyrobek, dr Izabela Emerling oraz dr Paweł Oleksy, badacze reprezentujący Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, omówili *casus* spółki GetBack S.A. w świetle uwarunkowań prawnych i ekonomicznych. W tym aspekcie przedstawiono dogmatyczne założenia odpowiedzialności cywilnoprawnej, której podstawę stanowi szkoda będąca efektem utraty płynności finansowej na skutek wysokiego zadłużenia, a w konsekwencji – obniżenia wartości przedsiębiorstwa.

Jako kolejny głos zabrał adwokat dr hab. Marcin Sokołowski, prof. UAM, który przedstawił referat pt. *Odpowiedzialność za zobowiązania fundacji rodzinnej oraz jej zarządu lub założyciela*. Podkreślił znaczenie poruszanych zagadnień z punktu widzenia praktyki, wskazując, że instytucja fundacji rodzinnej stanowi *novum* w polskim porządku prawnym. Prelegent zaznaczył, że kwestię odpowiedzialności za zobowiązania fundacji rodzinnej należy rozpatrywać w kontekście poszczególnych stadiów jej funkcjonowania, tj. od momentu jej ustanowienia, poprzez okres jej występowania w obrocie prawnym, skończywszy zaś na likwidacji

podmiotu. W trakcie wystąpienia przedstawiono instytucje prawa rodzinnego oraz spadkowego relewantne z perspektywy odpowiedzialności cywilnoprawnej za zobowiązania fundacji rodzinnej.

Następnie adwokat dr Małgorzata Kozuch (Uniwersytet Jagielloński) wygłosiła referat pt. *Konwencja singapurska z 2019 r. – o mediacji jako szansie dla sprawniejszego zaspokojenia roszczeń cywilnych*. Prelegentka zwróciła uwagę, że konwencja singapurska, która została przygotowana pod auspicjami Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Międzynarodowego Handlu (UNCITRAL), stanowi znaczące osiągnięcie w dziedzinie alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów. Swoją tezę wsparła przykładowymi rozwiązaniami przyjętymi w konwencji, wskazując m.in. na dopuszczalność złożenia przez sygnatariuszy deklaracji *opt-in* lub *opt-out*. Przytoczyła również argumenty, które przemawiają za stanowiskiem, że dla stron mediacja częstokroć jest korzystniejszym środkiem rozwiązywania sporów niż arbitraż.

Ostatnie wystąpienie w tej części konferencji wygłosił adwokat dr Michał Łuc z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Prelegent poruszył temat ograniczenia w dochodzeniu roszczeń według klauzuli 20.1 FIDIC. Na wstępie prelegent wyjaśnił, że ujednolicone standardy kontraktów budowlanych przygotowane przez Międzynarodową Federację Inżynierów Konsultantów są szeroko wykorzystywane w praktyce. Jednocześnie zaznaczył, że możliwość zastrzeżenia przez strony w umowie subklauzuli 20.1 budzi poważne wątpliwości w wielu jurysdykcjach. Następnie w tym kontekście przedstawił dwa przeciwstawne poglądy, które są głoszone przez polskich przedstawicieli doktryny prawniczej, wskazując na wątpliwości co do wykładni art. 119 k.c.

Blok tematyczny dotyczący kwestii odpowiedzialności kontraktowej oraz deliktowej zakończył się dyskusją, w której wzięli udział prof. dr hab. Maciej Matczyński z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, dr Monika Skowrońska z Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i wicedziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Krakowie oraz dr Bartosz Rymkiewicz z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

III.

Kolejny panel konferencji, którego moderatorem był prof. UW dr hab. Piotr Rylski z Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, odbył się w języku angielskim. Wzięli w nim udział zaproszeni zza granicy goście, którzy w swoich wystąpieniach skupili się na głównie na zmianach prawnych z uwzględnieniem prawnoporównawczej perspektywy.

Jako pierwsza głos w tej części wydarzenia zabrała prof. dr Tatjana Zoroska Kamilovska z Uniwersytetu św. Cyryla i Metodego w Skopje, która wygłosiła referat pt. *Macedonian approach to small claims procedure: considerations in light of European small claims procedure*. Prelegentka omówiła, jak należy rozumieć pojęcie drobnych roszczeń na gruncie prawa macedońskiego, a następnie wskazała na różnice występujące między omawianą a zwykłą procedurą cywilną. Dokonała również porównania krajowych rozwiązań z przyjętymi w tym zakresie unijnymi instrumentami.

Następnie prof. dr Cristian Dumitru Miheș, dziekan Wydziału Prawa na Uniwersytecie Oradejskim, przedstawił referat pt. *A few considerations on the enforcement of smart contracts. A step forward or just (more) problems than solutions?*. Prelegent przedstawił zebrany ewolucję technologii *blockchain* i omówił jej wpływ na współczesną praktykę prawniczą. Jego dalsze rozważania dotyczyły tematyki tzw. smartkontraktów, które są właśnie oparte na zdecentralizowanym systemie *blockchain*. W swym wystąpieniu wskazał także, jakie wyzwania i zagrożenia dla obrotu prawnego wiążą się z dalszym rozwojem automatycznych umów.

Kolejnym prelegentem był prof. dr Sandor Udvary z Uniwersytetu Kościoła Reformowanego im. Gáspára Károliego w Budapeszcie, który wygłosił referat zatytułowany *Towards More Efficient Proceedings in Hungarian Law*. Jego wystąpienie skoncentrowało się wokół ewolucji węgierskiej procedury cywilnej w ostatnich latach, ze szczególnym uwzględnieniem nowych rozwiązań wprowadzonych kodeksem postępowania cywilnego z 2018 r.

W wystąpieniu pt. *Damages for breach of privacy. New conflicts between Italy and EU?* prof. Angelo Vigliani Ferraro (Uniwersytet Śródziemnomorski w Reggio Calabria) przedstawił obowiązujące we Włoszech regulacje normatywne odnoszące się do kwestii naruszeń prywatności. Zwrócił uwagę, że dochodzenie odszkodowania w sprawach związanych z niewielkimi szkodami o charakterze niemajątkowym napotyka znaczące problemy z uwagi na rozwiązania przyjęte we włoskim porządku prawnym. Kończąc swoje wystąpienie, podkreślił konieczność zapewnienia poszkodowanym możliwości ubiegania się o stosowną rekompensatę z tego tytułu na drodze sądowej, nawet jeżeli skala naruszenia sfery prywatności była niewielka.

Kolejny głos zabrała JUDr. Elena Júdová (Uniwersytet Matej Bel), która wystąpiła z referatem pt. *Coexistence of the European and national system of recognition of foreign decisions, based on the example of Slovak law*. W trakcie prelekcji zostały omówione zasady uznawania i wykonywania zagranicznych orzeczeń na Słowacji z uwzględnieniem stosownych unijnych regulacji w tym zakresie oraz relewantnych przepisów prawa krajowego stosowanych uzupełniająco.

Referat zatytułowany *Comparison of access of finance from the side of banks and from the side of stock exchanges* wygłosił prof. Davit Maisuradze, LLM (UC Davis), dyrektor Centrum Prawa Korporacyjnego i Handlowego (Szkola Prawa Ilia State University). Prelegent omówił projekt, którego celem było opracowanie strategii regulacji rynków papierów wartościowych w celu zapewnienia ochrony inwestorom. W trakcie wystąpienia przedstawił wyniki przeprowadzonych dotychczas badań oraz sformułował rekomendacje oparte na dostrzeżonych zagadnieniach problemowych.

Następnie głos zabrała dr Roksolana Khanyk-Pospolitak (Kyiv Mohyla National University), która przygotowała referat pt. *Small claims: Ukrainian approach*. Prelegentka wskazała założenia postępowania w sprawach drobnych roszczeń w świetle ukraińskich przepisów, dokonując porównania tego trybu z procedurą w standardowych sprawach cywilnych. Przedstawiła również orzecznictwo ukraińskiego Trybunału Konstytucyjnego odnoszące się do tego postępowania.

Przedostatni referat, pod tytułem *Enforcement of contracts regarding the ownership of real estate in Romania*, wygłosiła prof. Florina Moroza (Uniwersytet Oradejski). Prelegentka zarysowała problematykę umów sprzedaży nieruchomości w świetle rumuńskich przepisów i omówiła praktyczne problemy związane ze stosowaniem krajowych regulacji normatywnych. Następnie przedstawiła środki o charakterze egzekucyjnym, które przysługują stronie umowy w razie niewykonania zobowiązania z tytułu takiej umowy, odwołując się przy tym do orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Wystąpienia w drugim panelu zostały zwieńczone referatem pt. *Czech experience in improving efficient legal enforcement of civil law claims*, w którym Doc. JUDr. Dita Frintová z Uniwersytetu Karola w Pradze wskazała przeprowadzone w ostatnich latach w Republice Czeskiej reformy procedury cywilnej, których celem było ułatwienie egzekucji roszczeń cywilnoprawnych.

Na zakończenie drugiego bloku tematycznego odbyła się dyskusja, w której wzięli udział dr hab. Jan Halberda, prof. UJ, dr Aleksander Wróbel, LLM (Uniwersytet Jagielloński), dr Karol Ryszkowski z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz dr hab. Grzegorz Żmij, prof. UŚ. Dotyczyła ona kwestii efektywności dochodzenia roszczeń cywilnych oraz wybranych zagadnień szczególnych prawa polskiego w ujęciu komparatystycznym.

IV.

Trzeci panel konferencji, który był moderowany przez prof. dr. hab. Andrzeja Marciniaka z Uniwersytetu Łódzkiego, został poświęcony zagadnieniom związanym

z dochodzeniem i egzekucją roszczeń cywilnych. Jako pierwsza głos zabrała radca prawny dr hab. Joanna Bodio, prof. UMCS, wygłaszając referat pod tytułem *Kilka uwag o (nie)odpowiedzialności małoletnich na tle wykładni art. 426 k.c.* Prelegentka rozpoczęła swe rozważania od przedstawienia zebranych zasad odpowiedzialności deliktowej małoletnich na gruncie Kodeksu zobowiązań z 1933 r. oraz poszczególnych projektów kodyfikacji prawa cywilnego. Kolejno wskazała, że ustawodawca wprowadził pewne zależności między zdolnością do czynności prawnych a zdolnością deliktową. Z przepisu art. 426 k.c. wynika bowiem, że małoletni do ukończenia 13. roku życia nie ponosi odpowiedzialności na zasadzie winy, co koresponduje z określonym w art. 15 k.c. wiekiem nabycia ograniczonej zdolności do czynności prawnych. Prelegentka podniosła, że w związku z powyższym wykładnia przepisów odnoszących się do odpowiedzialności deliktowej małoletnich nie powinna abstrahować od regulacji części ogólnej dotyczących zdolności do czynności prawnej. Tym samym odpowiedzialność deliktową małoletnich w okresie między 13. a 18. rokiem życia należałoby określać mianem warunkowej. Kończąc wystąpienie, prelegentka zwróciła uwagę na istotny fakt, że z uwagi na brzmienie art. 426 k.c. zachowania osoby małoletniej poniżej 13. roku życia nie można zakwalifikować jako przesłanki egzoneracyjnej wyłącznej winy osoby poszkodowanego lub trzeciej. Nie wyklucza to jednakże możliwości uznania, że małoletni przyczynił się do powstania szkody, co uzasadniałoby pomniejszenie należnego mu odszkodowania na podstawie art. 362 k.c.

Następny prelegent, adwokat dr hab. Grzegorz Suliński z Uniwersytetu Jagiellońskiego, w ramach swojego wystąpienia pt. *Spory korporacyjne* poruszył problemy natury procesowej, które powstają na tle rozpoznawania przez sądy sporów wynikających z realizacji przez wspólników spółek handlowych przysługujących im uprawnień korporacyjnych. Dostrzegając szeroki zakres przedmiotowy omawianego zagadnienia, skoncentrował się na budzącym poważne wątpliwości aspekcie, czy spór korporacyjny ma charakter majątkowy. Odpowiedź na tak postawione pytanie nie pozostaje bowiem bez znaczenia w kontekście poszczególnych instytucji prawa procesowego, takich jak wartość przedmiotu sporu, właściwość rzeczowa sądu lub dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej. Prelegent wysunął tezę, że obecnie obowiązująca regulacja procesowa powoduje znaczące trudności w rozwiązywaniu sporów korporacyjnych zarówno dla stron, jak i sądów. Brak definicji legalnej sporu majątkowego sprawia bowiem, że zarówno w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie zajmowane są rozbieżne stanowiska. Wystąpienie wzbogaciło licznymi przykładami z codziennej praktyki, które zobrazowały słuchaczom istotę omawianego problemu. W ocenie prelegenta należałoby rozważyć podjęcie interwencji przez ustawodawcę w celu usunięcia istniejącego stanu niepewności

prawnej. Wystąpienie zostało zwieńczone sformułowaniem postulatów *de lege ferenda* w przedmiotowym zakresie.

Jako kolejny głos zabral radca prawny dr Marek Zalisko (Uniwersytet Wrocławski), który wygłosił referat pt. *Pomoc państwa członkowskiego UE w ustaleniu adresu dłużnika w sporach cywilnych i handlowych na gruncie rozporządzenia 2020/1784 w sprawie doręczeń transgranicznych*. Na wstępie przywołał wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-222/23. Podkreślając znaczenie wprowadzonego rozporządzenia, prelegent zauważył, że dotychczas obowiązujące regulacje nie przewidywały instrumentów związanych z pomocą innego państwa członkowskiego w ustaleniu adresu osoby, której ma zostać doręczony dokument sądowy, co w rezultacie prowadziło do znacznego wydłużenia czasu trwania postępowań sądowych w sprawach o charakterze transgranicznym. Zwrócił uwagę zebranych na występujące w praktyce sądowej trudności związane ze stosowaniem przedmiotowego rozporządzenia. W trakcie wystąpienia szczegółowo zostały omówione mechanizmy i sposoby współpracy państw członkowskich Unii Europejskiej w przypadku doręczeń transgranicznych.

Radca prawny dr hab. Dariusz Fuchs, prof. UKSW wygłosił – przeniesiony z panelu pierwszego – referat pt. *Wybrane aspekty dochodzenia roszczeń z tytułu ubezpieczenia*. Prelekcję rozpoczął od przedstawienia problematyki konstrukcji umowy ubezpieczenia uregulowanej w przepisie art. 805 k.c. i odnoszących się do niej sporów w doktrynie związanych z ustaleniem istoty świadczenia głównego ubezpieczyciela. Następnie zostały przeanalizowane wybrane podstawy roszczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Prelegent zwrócił uwagę słuchaczy na aspekty kolizyjnoprawne, przytaczając regulację art. 7 rozporządzenia nr 593/2008 w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I). W aspekcie dochodzenia roszczeń w sprawach mających transgraniczny charakter odniósł się do problematyki jurysdykcji krajowej, wskazując na przepisy unijnego rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Bruksela I bis). W podsumowaniu swojego wystąpienia prelegent podniósł, że problematyka dochodzenia roszczeń ubezpieczeniowych jest w znacznym stopniu zdeterminowana naturą stosunku prawnego ubezpieczenia. Wskazał także, że postępująca globalizacja rynków ubezpieczeniowych niewątpliwie sprzyja tworzeniu ujednoczonych regulacji o charakterze ponadpaństwowym, czego przykładem jest chociażby projekt zasad europejskiego prawa ubezpieczeń (Principles of European Insurance Contract Law), jak również międzynarodowy projekt wzorcowej regulacji umowy reasekuracji przygotowany pod auspicjami Międzynarodowego Instytutu Unifikacji Prawa Prywatnego (UNIDROIT).

Druga część panelu została poświęcona zagadnieniom związanym z prawem egzekucyjnym. Sędzia dr Zbigniew Woźniak z Uniwersytetu Zielonogórskiego w swoim wystąpieniu poruszył problematykę wykonalności europejskich tytułów wykonawczych. Na początku prelegent przedstawił słuchaczom historię oraz ideę przyświecającą wdrożeniu przedmiotowej instytucji. Omawiając szczegółowo ewolucję europejskich tytułów wykonawczych, zwrócił uwagę, że pierwsze instrumenty unijne odnosiły się wyłącznie do roszczeń bezspornych. Przełomowym momentem było przyjęcie rozporządzenia nr 861/2007 ustanawiającego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń – na jego mocy po raz pierwszy możliwe było bowiem wydanie tytułu stwierdzającego roszczenie sporne. W dalszej części prelekcji zwrócono uwagę na wynikające z poszczególnych rozporządzeń unijnych podstawy do pozbawienia tytułu wykonawczego przymiotu wykonalności.

Radca prawny dr hab. Radosław Flejszar, prof. UJ, poświęcił swoje wystąpienie zagadnieniom związanym z wydaniem europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym. Istotę poruszanej problematyki podkreślił moderator trzeciego panelu, prof. dr hab. Andrzej Marciniak (Uniwersytet Łódzki), który wskazał, że rzeczony instrument wciąż wymaga popularyzacji. Prelegent zaznaczył, że europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym ma charakter środka ochronnego, a jego odpowiednikiem w krajowym systemie prawa jest zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego. Następnie przedstawił ograniczenia przedmiotowego i geograficznego zakresu zastosowania nakazu wynikające z rozporządzenia nr 655/2014, jak również przesłanki i procedurę jego wydania, ze szczególnym uwzględnieniem relewantnych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Kontynuując tematykę poprzedniego wystąpienia, adwokat dr Małgorzata Malczyk z Uniwersytetu Jagiellońskiego wygłosiła referat pt. *Wykonanie europejskiego nakazu zabezpieczenia na rachunku bankowym*. Na wstępie prelegentka wskazała, że nakaz zabezpieczenia, który został wydany w państwie członkowskim, jest uznawany i wykonalny w pozostałych państwach członkowskich bez konieczności przeprowadzania jakiegokolwiek procedury. Dalej zaznaczyła, że wykonanie nakazu zabezpieczenia odbywa się zgodnie z przepisami regulującymi równoważne nakazy krajowe w państwie członkowskim wykonania, jeżeli rozporządzenie nie przewiduje szczególnych rozwiązań w tym zakresie. W trakcie wystąpienia omówione zostały również środki, które przysługują dłużnikowi przeciwko wydanemu nakazowi zabezpieczenia.

Ostatnie wystąpienie trzeciego bloku tematycznego wygłosili wspólnie, reprezentujący Uniwersytet Jagielloński, dr Łukasz Dyrda oraz radca prawny dr Edyta Figura-Góralczyk. W trakcie prelekcji omówiono zasady wykonywania w Polsce zagranicznych orzeczeń z państw pozaunijnych po wejściu w życie Konwencji

o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych (tzw. konwencja haska z 2019 r.), jak też perspektywę jej globalnego znaczenia jako źródła międzynarodowego postępowania cywilnego.

V.

Czwarty panel, moderowany przez dr. hab. Piotra Mostowika, prof. UJ, z udziałem młodych naukowców, został poświęcony e-trendom w obrocie prywatnoprawnym. Pierwszy referat w tej części wydarzenia pt. *Specyfika „smart” kontraktów i dochodzenia roszczeń z nich wynikających w obrocie krajowym i międzynarodowym* – został przedstawiony przez dr. Kamila Wielgusa z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wyjaśniając zebrany pojęcie smartkontraktów opartych na sieci *blockchain*, prelegent zaznaczył, że stanowią one jeden z przykładów wpływu nowych technologii na prawo. W trakcie wystąpienia dokonano również analizy przedmiotowego zagadnienia z punktu widzenia klasycznej teorii umów.

Konferencja została zwieńczona wystąpieniami studentów z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w składzie: Alissa Bertsova, Mateusz Koślak, Nina Bohurska, Karina Kubacka, Joanna Madera, Mateusz Wołek, Dawid Zięba oraz Emilia Szkaradek, którzy podjęli się identyfikacji e-trendów w bieżącym działaniu organizacji międzynarodowych oraz w orzecznictwie. W trakcie referatów wskazano m.in. dorobek Międzynarodowej Izby Handlowej (ICC) w zakresie cyfryzacji międzynarodowego handlu, w tym z wykorzystaniem mechanizmów sztucznej inteligencji. Uwzględniając znaczenie turystyki dla światowej gospodarki, przedstawiono sposoby ochrony konsumentów, które wynikają z norm dyrektywy 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych. Dostrzeżono także wpływ rozwoju nowoczesnych technologii na tradycyjne instytucje prawa spadkowego.

Na zakończenie dr. hab. Piotr Mostowik, prof. UJ – w imieniu organizatorów – wyraził przekonanie, że wydarzenie będzie stanowiło asumpt do dalszych rozważań związanych z poruszaną w wystąpieniach tematyką oraz drogowskaz w sztuce bieżącego uprawiania prawa. Za udzielone wsparcie i patronat podziękowano raz jeszcze czasopismu „Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego”. Warto wskazać, że – zgodnie z zapowiedzią – na konferencji poruszono zagadnienia szczególnie doniosłe z punktu widzenia praktyków zajmujących się w codziennej pracy problematyką szeroko rozumianego prawa prywatnego międzynarodowego. Prelegenci biorący udział w konferencji byli reprezentantami wielu ośrodków naukowych i zawodów prawniczych, dzięki czemu w naukowej atmosferze udało się merytorycznie omówić

kompleksowe problemy z uwzględnieniem często odmiennych punktów widzenia. Uczestnictwo w wydarzeniu przedstawicieli zagranicznych uczelni pozwoliło spojrzeć zgromadzonym na znane im już zagadnienia tym razem z perspektywy obcych porządków prawnych. Należy uznać, że cel konferencji – w tym jej nieformalny podtytuł określony słowami „prawo a życie” – został zatem zrealizowany, a udział w obradach będzie owocować w działalności i akademików i praktyków prawa.

